

Gemeente Boskoop
t.a.v. Mevr. G. van Mossevelde
Postbus 5
2770 AA Boskoop

C. Lammers
Project bureau

Betreft: Rapportage Quickscan Boezemlaan 9-35 te Boskoop

Reeuwijk, 12 april 2011

Geachte mevrouw Van Mossevelde,

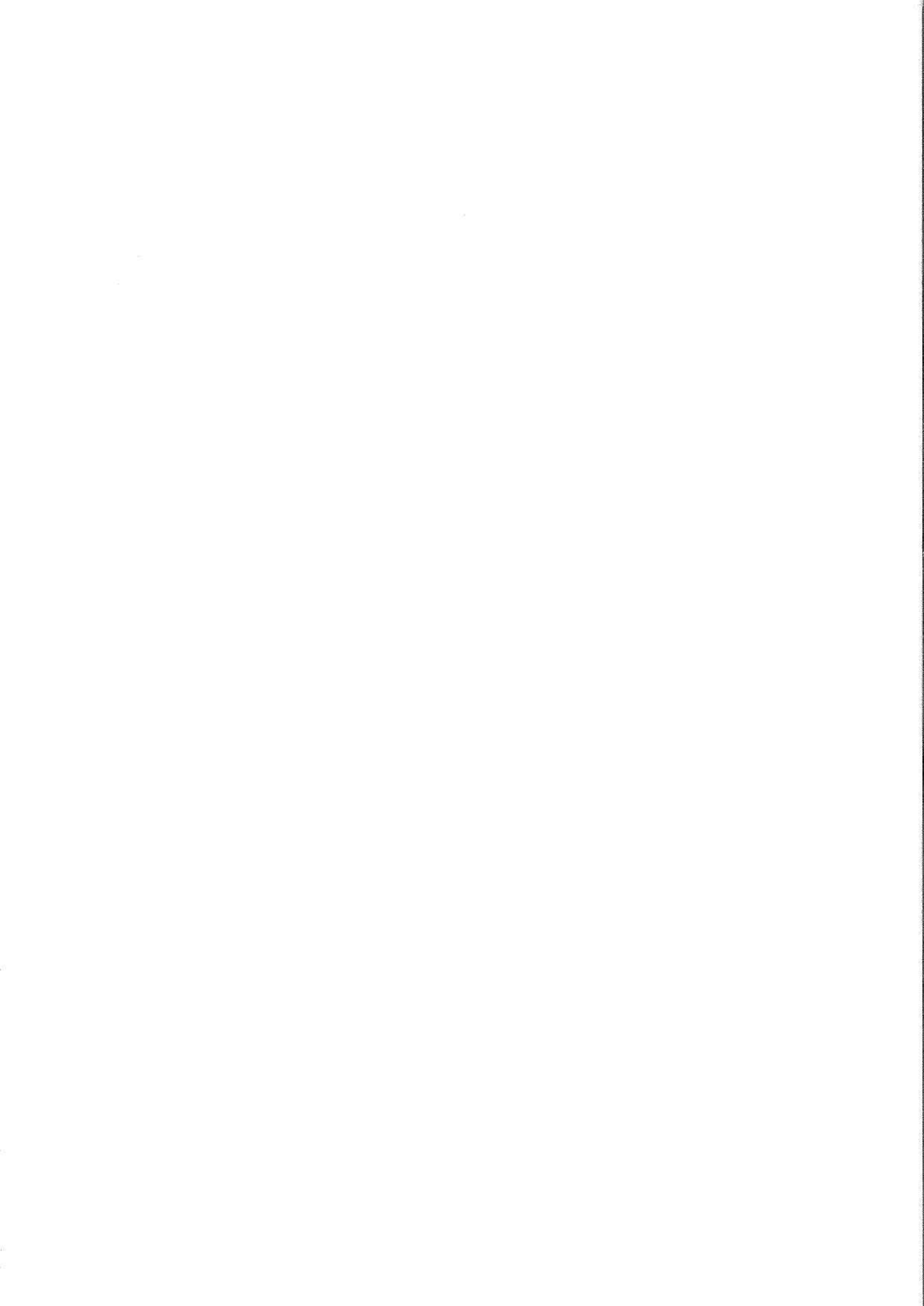
Hierbij bieden wij u de rapportage 'Quickscan Boezemlaan 9-35 te Boskoop' aan. U ontvangt het rapport in drievoud.

Wij hopen het onderzoek naar uw tevredenheid te hebben uitgevoerd. Mocht u nog vragen hebben dan kunt u mij bereiken per telefoon 0182-395460 of per mail marianneheijkoop@watersnip.info.

Met vriendelijke groet,

Marianne Heijkoop
Adviseur Natuur & Landschap

Bijlage: rapport 'Quickscan Boezemlaan 9-35 te Boskoop' (in drievoud)

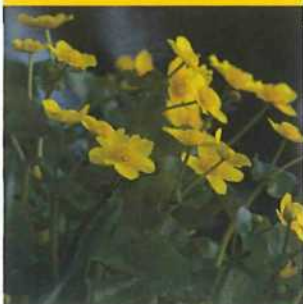

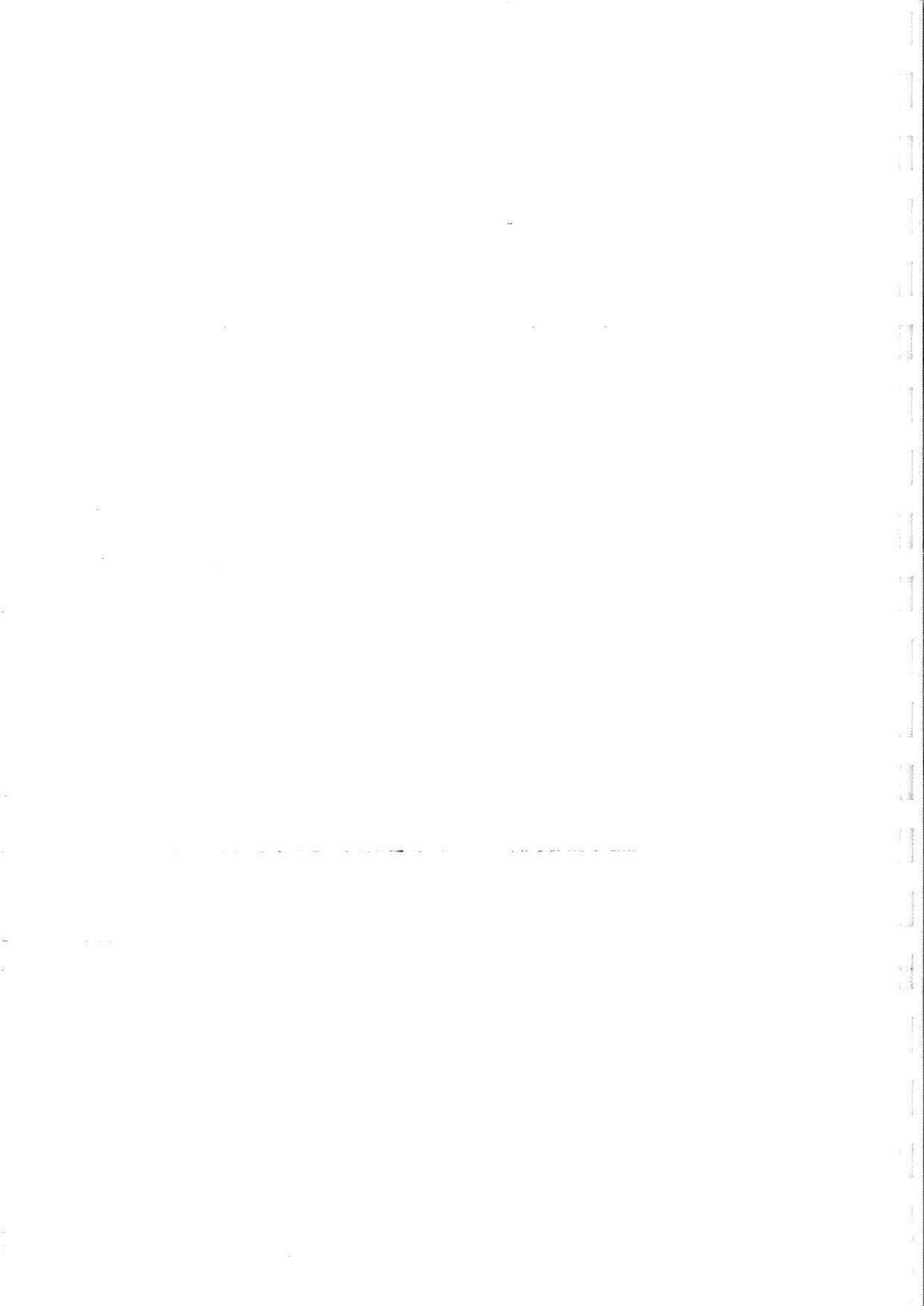
Verkennend ecologisch onderzoek

Boezemlaan 9-35 te Boskoop

Watersnip-rapport 11A006

Colofon

Titel	Verkennend ecologisch onderzoek
Subtitel	Boezemlaan 9-35
Status rapport	Eindrapport
Projectnummer	11A006
Datum uitgave	April 2011
Samenstellers	John van Gémeren, adviseur Watersnip Advies Sanne Hof, adviseur Watersnip Advies Amy van den Brink, medewerker Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Gemeente Boskoop Postbus 5 2770 AA Boskoop
Contactpersoon opdrachtgever	Mevr. G. van Mossevelde

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	7
2	TOETSINGSKADER.....	9
2.1	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING	9
2.1.1	<i>Flora- en Faunawet.....</i>	9
2.1.2	<i>Natuurbeschermingswet 1998.....</i>	10
2.1.3	<i>Nota Ruimte (2006).....</i>	10
2.2	PROVINCIAAL BELEID	11
2.2.1	<i>Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland (2010) en Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland (1997)</i>	11
3	LOCATIEBESCHRIJVING	13
3.1	HUIDIGE SITUATIE	13
3.2	WIJZIGING BESTEMMINGSPLAN.....	13
4	ECOLOGISCH ONDERZOEK	15
4.1	METHODE.....	15
4.2	FLORA.....	15
4.3	FAUNA	16
4.3.1	<i>Vogels</i>	16
4.3.2	<i>Amfibieën.....</i>	16
4.3.3	<i>Zoogdieren</i>	17
4.3.4	<i>Reptielen</i>	17
4.3.5	<i>Vissen</i>	17
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT.....	20
6	BRONNEN	21

1 Inleiding

De gemeente Boskoop is voornemens om voor de locatie Boezemlaan 9-35 te Boskoop een bestemmingswijziging mogelijk te maken van de huidige agrarische bestemming naar woonbestemming. Ter voorbereiding hierop is een verkennend ecologisch onderzoek uitgevoerd.

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) in werking getreden. De FF-wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland. Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgethaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden. Als dit wel dreigt te gebeuren tijdens het uitvoeren van bouwwerkzaamheden en dit door aanpassing van de plannen niet te voorkomen is, moet een ontheffingsaanvraag ingediend worden. Een onderzoek naar de aanwezige flora en fauna is daarom altijd noodzakelijk voor het uitvoeren van ruimtelijke inrichtings- of ontwikkelingsmaatregelen.

In maart 2011 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de aanwezige flora en fauna in het plangebied. Voorts wordt aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht worden waar mogelijk maatregelen beschreven gericht op het voorkomen van schade.

Figuur 1: Boskoop, Boezemlaan, perceel 25

2 Toetsingskader

Als initiatiefnemer van de voorgenomen bouwplannen dient de gemeente Boskoop te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde dier- en plantensoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Flora- en Faunawet en provinciaal compensatiebeleid);
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Natuurbeschermingswet 1998);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken voor Ecologische Hoofdstructuurgebieden aangetast worden (toepassen afwegingskader Structuurschema Groene Ruimte).

2.1 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.1.1 Flora- en Faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) van kracht geworden. De FF-wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland. Het uitgangspunt van de wet is dat beschermde planten- en diersoorten geen schade mogen ondervinden. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. De soorten zijn onderverdeeld in drie categorieën: algemeen beschermde soorten (tabel 1 FF-wet), streng beschermde soorten (tabel 3 FF-wet) en overige soorten (tabel 2 FF-wet).

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, geldt voor de algemeen beschermde soorten uit tabel 1 een vrijstelling. Ook voor de soorten uit tabel 2 kan een vrijstelling gelden, onder voorwaarde dat er gehandeld wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Wanneer het opstellen van een gedragscode niet mogelijk is of niet voldoende blijkt te zijn, moet voor de beschermde soorten uit tabel 2 een ontheffing worden aangevraagd bij het ministerie van LNV. Wanneer schade ontstaat aan de streng beschermde soorten uit tabel 3 moet altijd een ontheffing worden aangevraagd.

Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen. Daarnaast geldt ten aanzien van soorten uit tabel 3 die eveneens opgenomen zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, dat een ontheffing alleen verleend wordt wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Het is ook mogelijk om in het planconcept ecologische maatregelen te integreren die de duurzame staat van instandhouding van de (streng) beschermde soorten waarborgen. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade. In dat geval is een ontheffingsaanvraag niet nodig. Het is dan wel noodzakelijk dat het nieuwe leefgebied functioneel is vóórdat het bestaande biotoop schade ondervindt. Het is mogelijk om de visie van DLG op de ecologische balans in het plan te toetsen door een formele ontheffingsaanvraag. Deze kan leiden tot een zgn. 'positieve afwijzing'. Dat wil zeggen: Er is geen schade (meer) door het totaalplan en een ontheffing is dus niet nodig. Deze extra toetsing aan de natuurwetgeving leidt tot juridische zekerheid en geeft adequaat antwoord aan eventuele indieners van zienswijzen.

Overigens geldt voor alle planten- en diersoorten de algemene zorgplicht uit artikel 2 van de FF-wet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

2.1.2 Natuurbeschermingswet 1998

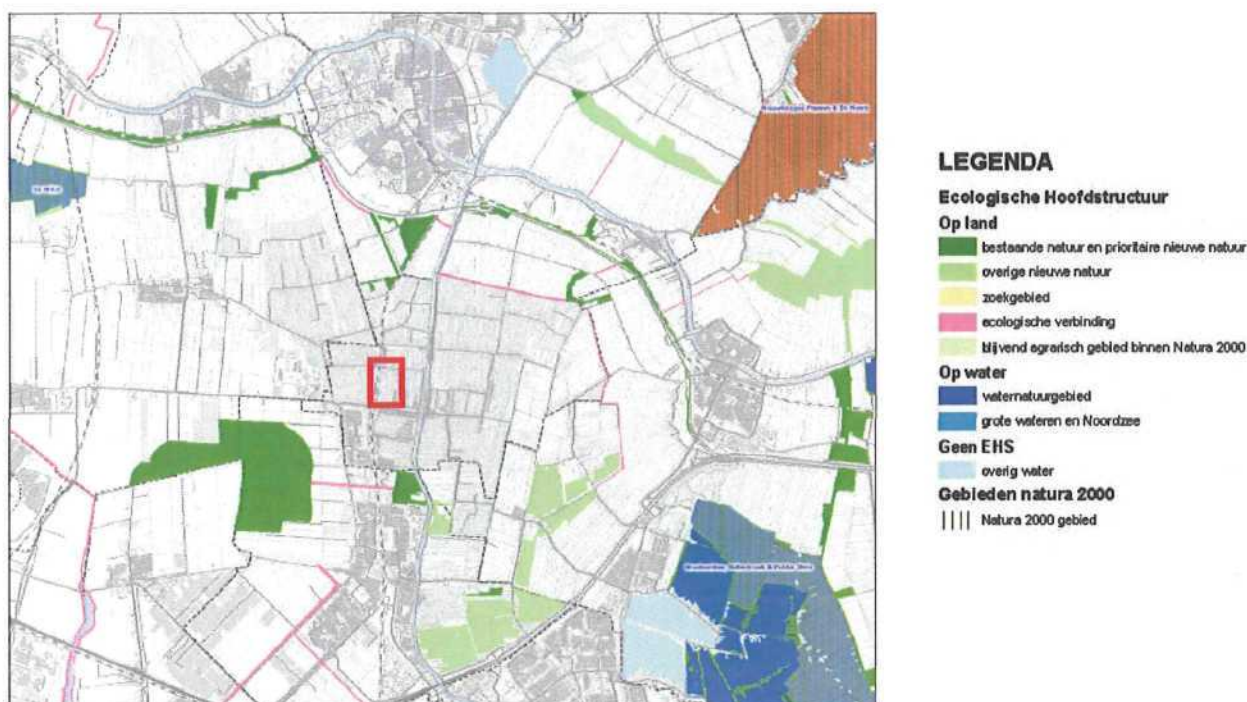
De bescherming van gebieden is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet). De bepalingen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen in de NB-wet. De NB-wet regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden), Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000 gebied of beschermd natuurmonument. Het dichtst bijzijnde Natura 2000 gebied, Broekvelden, Vettenbroek en polder Stein bevindt zich nabij het Reeuwijkse Plassengebied en ligt op ca. 6,7 km van het plangebied. Er zijn dan ook geen effecten te verwachten van eventuele bouwactiviteiten binnen het plangebied op Natura 2000 gebied.

2.1.3 Nota Ruimte (2006)

Het beleid met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, is voortgezet in de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de Ministeries van VROM, LNV, VenW en EZ (2006). Voor EHS-gebieden geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden. Binnen deze gebieden zijn nieuwe plannen die de wezenlijke kenmerken van het gebied significant aantasten niet toegestaan, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd. Dit compensatiebeginsel is geïntroduceerd in het Structuurschema Groene Ruimte (SGR). Provincies werken dit compensatiebeginsel uit in hun streekplan. Provinciale ecologische verbindingzones zijn beschreven in het rapport 'Ecologische verbindingzones in Zuid-Holland (1998)'.

Rond het plangebied liggen verschillende gebieden die onderdeel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (Figuur 2). Ten zuidwesten van het plangebied ligt het EHS-gebied 'Bentwoud'. Ten zuidoosten van het plangebied liggen de EHS-gebieden 'Voorofsche polder', 'Tempel' en 'Reeuwijkse Plassen'. Daarnaast liggen rond Boskoop verschillende ecologische verbindingzones.

De genoemde EHS-gebieden en ecologische verbindingzones liggen op enige afstand van het plangebied en zullen daarom geen schade ondervinden van de geplande werkzaamheden.

Figuur 2: EHS in de omgeving van het plangebied

Bron: <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS>

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland (2010) en Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland (1997)

Op 2 juli 2010 zijn de Provinciale Structuurvisie, de Verordening Ruimte en de Uitvoeringsagenda vastgesteld door de Provinciale Staten van Zuid-Holland. In de 'Visie op Zuid-Holland' beschrijft de provincie haar doelstellingen en provinciale belangen. De nieuwe integrale Structuurvisie voor de ruimtelijke ordening vervangt de vier streekplannen en de Nota Regels voor Ruimte (2005). De Structuurvisie vormt het beoordelingskader van Gedeputeerde Staten voor gemeentelijke ruimtelijke plannen.

In het 'Compensatiebeginsel Natuur en Landschap Zuid-Holland' ligt het Provinciale Compensatiebeginsel verankerd. Het Provinciale Compensatiebeginsel vindt zijn oorsprong in het structuurschema Groene Ruimte. In het Compensatiebeginsel wordt gesteld dat: "Onomkeerbare en/of ongewenste ontwikkelingen moeten worden tegengegaan. Indien om zwaarwegende redenen aantasting van natuur- en landschapswaarden onontkoombaar is en alternatieve oplossingen ter plaatse niet voorhanden zijn, dient compensatie plaats te vinden". Het Compensatiebeginsel is van toepassing op alle gebieden die onderdeel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Daarnaast geldt de compensatieverplichting voor biotopen (leefgebieden en groeiplaatsen) van soorten die voorkomen op de Rode Lijsten opgesteld door het Ministerie van LNV. De compensatieverplichting ligt bij de initiatiefnemer van de activiteiten. Het plangebied wordt in de Provinciale Structuurvisie Zuid-Holland aangeduid als 'Stads- en dorpsgebied'.

Figuur 3: Boskoop, Boezemkade gezien in noordelijke richting

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in het kilometervak met de Amersfoortse coördinaten:

104,454 en 104,453.

Het gebied ligt aan weerszijden van de Boezemlaan.

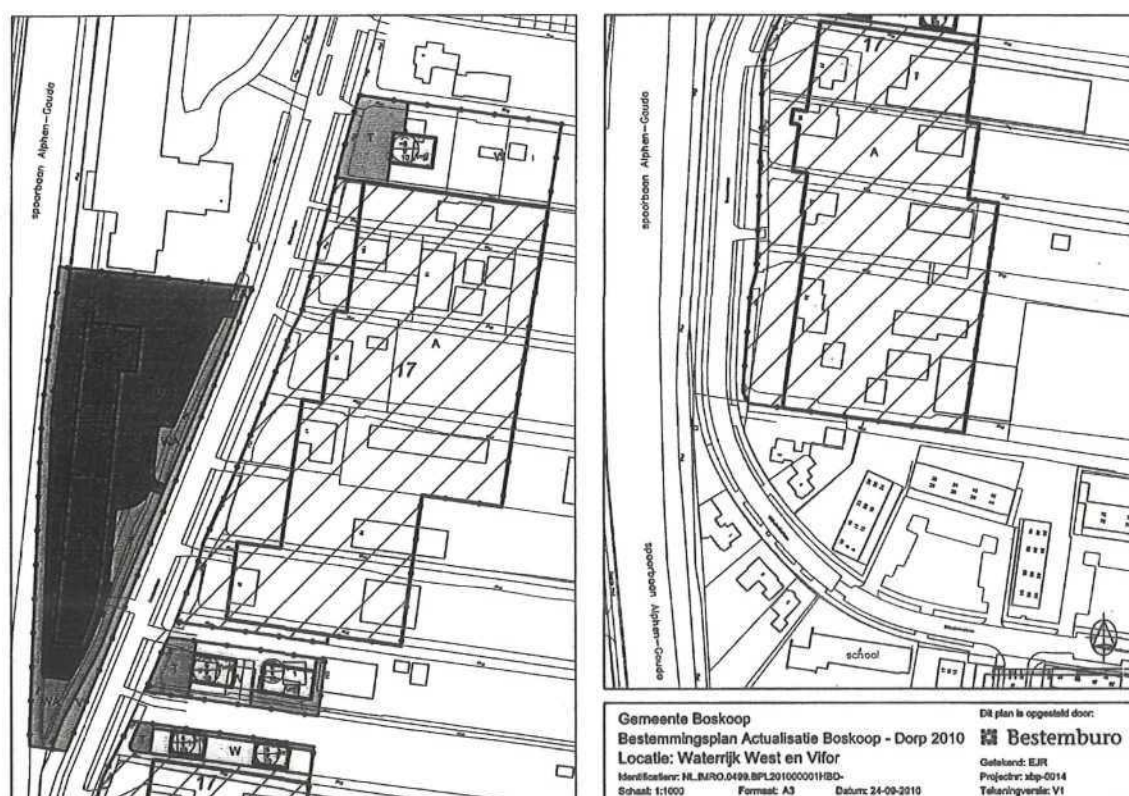
Het deel aan de oostzijde van de weg bestaat uit kavels met lintbebouwing van woonhuizen met daarachter kwekerijen. Twee percelen (nr. 11 en 19) liggen braak. Aan de westzijde van de weg behoort een driehoekig terrein naast een zorgcentrum tot het plangebied. De percelen worden door sloten van elkaar gescheiden.

Figuur 4: Plangebied

3.2 Wijziging bestemmingsplan

De gemeente Boskoop is voornemens om het bestemmingsplan voor bovengenoemde locatie te wijzigen en de huidige agrarische bestemming te wijziging in woonbestemming.

Figuur 5: Boskoop, Boezemlaan schets plangebied

4 Ecologisch onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke (streng) beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. Daarnaast is gebruik gemaakt van gegevens die door medewerkers van Watersnip Advies zijn verzameld tijdens eerdere inventarisaties in de omgeving van het plangebied. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op 24 maart 2011 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een verkennende Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Op beide braakliggende terreinen is verkennend onderzoek gedaan naar het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Op deze twee percelen is in de aangrenzende sloten gevist met een groot schepnet, RAVON model Poldervis. Het onderzoek is met name op de twee braakliggende terreinen uitgevoerd omdat deze terreinen het meest interessant zijn voor het voorkomen en de migratie van soorten.

Binnen het gedeelte van het plangebied aan de westkant de Boezemlaan kon geen onderzoek gedaan worden doordat het terrein wegens bouwwerkzaamheden afgesloten was.

4.2 Flora

Beide percelen zijn tamelijk drassig, met name perceel nr. 11. Plantensoorten die hier op diverse plaatsen werden aangetroffen zijn: Pitrus, Blaartrekkende boterbloem, Kleine veldkers, Klein hoefblad, Akkerdistel, Braam en Weegbree. Verder andere algemeen voorkomende soorten als Liesgras, Paardenbloem, Vroegeling, Vergeet-me-niet, Ridderzuring, Hondsdraf, Witte klaver, Brandnetel, Paarse dovenetel en Wilgenroosje.

In de aangrenzende sloot aan de zuidkant van het perceel werden aangetroffen: Gele lis, Waterzuring, Gedoornd Hoornblad. In de sloot aan de noordkant werd Gele plomp en Gele waterkers aangetroffen. Aan de oever van deze sloot staat Lisdodde en Gele lis. Aan de straatkant werd op het terrein Sieraardbei gezien.

Er zijn in het plangebied geen beschermde plantensoorten waargenomen of te verwachten.

Figuur 6: Blaartrekkende boterbloem

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn verschillende algemene watervogelsoorten waargenomen op en nabij het terrein, zoals Wilde eend, Meerkoet, Waterhoen en Knobbelzwaan. Er werden twee eendeneieren gevonden, niet in een nest. Mogelijk is dit overjarig legsel. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet verontrust worden.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw en bepaalde uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. Er zijn echter geen nesten van deze soort aangetroffen en deze worden binnen het plangebied ook niet verwacht.

4.3.2 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie is de algemeen beschermde Gewone pad aangetroffen. Er kan aangenomen worden dat ook de algemeen beschermde Bruine kikker, Groene kikker en Kleine watersalamander (tabel 1 FF-wet) voorkomen binnen het plangebied.

Tijdens eerdere inventarisaties in de directe omgeving van het plangebied is de streng beschermde Rugstreepad (tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrichtlijn / Rode Lijst status 'gevoelig') aangetroffen. Deze soort is tijdens de inventarisatie niet aangetroffen. Wanneer er voor de nieuwbouw zand en/of grond gestort wordt (aan de westzijde is dit inmiddels gedaan) dat lang onbewerkt blijft liggen, wordt het gebied mogelijk interessant als voortplantings- en/of overwinteringsgebied voor de Rugstreepad en bestaat de kans dat deze soort zich binnen het plangebied zal vestigen.

Er zijn binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde amfibieën aangetroffen of te verwachten.

Figuur 7: de streng beschermde Rugstreepad

4.3.3 Zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger (beiden tabel 3 FF-wet / bijlage IV Habitatrichtlijn). Het is mogelijk dat de bestaande bebouwing (loodsen, dakranden van woonhuizen etc) door vleermuizen gebruikt wordt als (tijdelijke) rust- of verblijfplaats. Met name de bomenrij langs de Boezemweg kan voor vleermuizen interessant zijn als foerageergebied en/of migratieroute.

Er zijn binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde zoogdieren aangetroffen. Deze worden hier ook niet verwacht.

4.3.4 Reptielen

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde reptielen aangetroffen. De Ringslang (tabel 3 FF-wet / Rode Lijst status 'Kwetsbaar') is echter in het recente verleden waargenomen in de directe omgeving van het plangebied. De Ringslang is voor de voortplanting afhankelijk van broedhopen. Deze soort overwintert onder meer in oude konijnenholen, in hooihopen, onder takkenbossen en braamstruiken. Binnen het plangebied werden geen geschikte voortplantings- en overwinteringsplaatsen voor de Ringslang aangetroffen.

Er zijn geen andere beschermde reptielen te verwachten binnen het plangebied.

4.3.5 Vissen

In de sloot langs perceel nr. 11 werd een Karper in de sloot waargenomen. Verder zijn tijdens de inventarisatie geen beschermde vissensoorten aangetroffen. Aannemelijk is echter dat de streng beschermde soorten Kleine modderkruiper en Bittervoorn in het plangebied voorkomen. Uit bureaustudie blijkt dat de Bittervoorn in de afgelopen jaren in Boskoop en omgeving aangetroffen is. Een bewoonster van het plangebied heeft ons verklaard de Kleine modderkruiper enkele malen aangetroffen te hebben in de sloot naast haar huis aan de Voorofscheweg.

4.3.6 Overige soorten

Er zijn tijdens de inventarisatie geen beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelden aangetroffen. Er is voor deze soorten ook geen geschikt biotoop aangetroffen.

Figuur 8: de streng beschermde Bittervoorn

Figuur 9: de Kleine modderkruiper

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura 2000, beschermde natuurmonumenten, (P)EHS gebieden of ecologisch verbindingzones).
- Voor de algemeen beschermde soorten (Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander) geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een vrijstelling van de Flora- en faunawet. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- De streng beschermde Rugstreeppad (tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrictlijn / Rode Lijst status 'gevoelig') is tijdens eerdere inventarisaties aangetroffen in de directe omgeving van het plangebied. Deze soort is binnen het plangebied niet aangetroffen. Wanneer er voor de nieuwbouw zand en/of grond gestort wordt dat lang onbewerkt blijft liggen, wordt het gebied mogelijk wel interessant als voortplantings- en/of overwinteringsgebied voor de Rugstreeppad en bestaat de kans dat deze soort zich binnen het plangebied zal vestigen. Om dit te voorkomen, moet gedurende de werkzaamheden voorkomen worden dat er tijdens het voortplantingsseizoen ondiepe poelen en plassen ontstaan op het terrein waarin deze paddensoort z'n eieren kan leggen. Daarnaast moet voorkomen worden dat er aan het begin van het overwinteringsseizoen zand en/of grond onbewerkt ligt waar de Rugstreeppad zich ter overwintering kan ingraven.
- Indien vegetatie verwijderd wordt, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de FF-wet wordt voorkomen. Daarbij is het van belang dat de FF-wet geen standaard periode hanteert voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de FF-wet, zijn niet aangetroffen of te verwachten binnen het plangebied. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*
- Er komen mogelijk verschillende streng beschermde vleermuissoorten voor binnen het plangebied. Indien bestaande bebouwing gesloopt wordt, dient voorafgaand aanvullend onderzoek plaats te vinden naar mogelijke rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen.
- De (streng) beschermde vissoorten Kleine modderkruiper (tabel 2 FF-wet) en Bittervoorn (tabel 3 FF-wet / Rode Lijst status 'kwetsbaar') worden verwacht binnen

het plangebied. Er zijn geen plannen om de bestaande sloten te dempen. Er zal daarom geen schade ontstaan aan de gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Bij werkzaamheden aan watergangen of indien watergangen gedempt worden is eerst nader onderzoek vereist.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor alle planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht die is opgenomen in artikel 2 van de Flora- en faunawet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora en/of fauna kan hebben, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. ANWB, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, 2004.
2. Dienst landelijk gebied, *Handreiking Flora- en faunawet* oktober 2006
3. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
4. Gegevensautoriteit Natuur, Netwerk Groene Bureaus, *Het protocol voor vleermuisinventarisaties*, Zoogdiervereniging VZZ. 2 april 2009
5. Provincie Zuid-Holland, *Ecologische verbindingzones in Zuid-Holland, Aanwijzingen voor inrichting en beheer*, 1998.
6. Provinciale Staten van Zuid-Holland, *Streekplan Zuid-Holland Oost*, 2003

Geraadpleegde internetsites:

7. www.minlnv.nl
8. www.ravon.nl
9. www.vleermuis.net
10. www.zuid-holland.nl
11. waarneming.nl
12. www.telmee.nl

